

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

12 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir

Judecători – Țurcan Xxx, Toma Nadejda, Cobzac Elena și Boico Victor,

judecând, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Devder Djulieta, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 mai 2019, în cauza penală în privința lui

Escov Nicolae Xxx, născut la 31 iulie 1976, originar din r-nul Criuleni, s. Ișnovăț și domiciliat în mun. Chișinău com. Tohatin str. Păcii 10, ap.24;

Morari Ion Xxx, născut la 12 octombrie 1988, originar din r-nul Orhei, s. Camenca și domiciliat în mun. Chișinău str. Liviu Damian 45

și

Sîrghii Serghei Xxx, născut la 20 octombrie 1970, originar din r-nul Călărași, s. Bahmut și domiciliat în mun. Chișinău str. Titulescu 33, ap. 18.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 16.07.2015 - 14.06.2018;

Instanță de apel: 23.07.2018 - 07.05.2019;

Instanță de recurs: 23.07.2019 - 12.05.2020;

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 14 iunie 2018, Escov Nicolae, Morari Ion și Sîrghii Serghei au fost achitați de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.152 alin.(2) lit. e) Cod Penal, din motiv că fapta inculpaților nu întrunește elementele infracțiunii.

Acțiunea civilă a lui Vartic Valeriu către Escov Nicolae, Morari Ion și Sîrghii Serghei privind repararea prejudiciului moral a fost respinsă ca nefondată.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat în fapt că, de către organul de urmărire penală Escov Nicolae, este învinuit în aceea că el, la data de 14.10.2014, aproximativ la ora 20:00, împreună și de comun acord cu Morari Ion și Sîrghii Serghei în timp ce se aflau pe adresa xxx, în urma unui conflict apărut, în mod intenționat i-au răsucit mâinile cet. Vartic Valeriu, a.n.16.11.1982 l-au apucat de gât

sufocându-l, după care l-au trântit la pământ, cauzându-i ultimului conform raportului de expertiză medico-legală nr.2874/D din 19.11.2014: entorsă a articulației radio-carpiană mâna dreaptă, soldată cu fractura osului trapezoid cu deplasarea fragmentelor; echimoze și excoriații la nivelul gâtului, excoriații la nivelul cotului drept și în regiunea lombară, care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect dur sau la lovire de acesta, condiționează o dereglare a sănătății de lungă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare corporală medie.

Morari Ion este învinuit în aceea că el, la data de 14.10.2014. aproximativ la ora 20:00, împreună și de comun acord cu Sîrghii Serghei și Escov Nicolae în timp ce se aflau pe adresa mun. Chișinău str. Cioricești 10, în urma unui conflict apărut, în mod intenționat i-au răsucit mâinile cet. Vartic Valeriu și l-au apucat de gât sufocându-l, după care l-au trântit la pământ, cauzându-i ultimului conform raportului de expertiză medico-legală nr.2874/D din 19.11.2014: entorsă a articulației radio-carpiană mâna dreaptă, soldată cu fractura osului trapezoid cu deplasarea fragmentelor; echimoze și excoriații la nivelul gâtului, excoriații la nivelul cotului drept și în regiunea lombară, care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect dur sau la lovire de acesta, condiționează o dereglare a sănătății de lungă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare corporală medie.

Sîrghii Serghei este învinuit în aceea că el, la data de 14.10.2014, aproximativ la ora 20:00, împreună și de comun acord cu Morari Ion și Escov Nicolae în timp ce se aflau pe adresa xxx, în urma unui conflict apărut, în mod intenționat i-au răsucit mâinile cet. Vartic Valeriu și l-au apucat de gât sufocându-l, după care l-au trântit la pământ, cauzându-i ultimului conform raportului de expertiză medico-legală nr.2874/D din 19.11.2014: entorsă a articulației radio-carpiană mâna dreaptă, soldată cu fractura osului trapezoid cu deplasarea fragmentelor; echimoze și excoriații la nivelul gâtului, excoriații la nivelul cotului drept și în regiunea lombară, care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect dur sau la lovire de acesta, condiționează o dereglare a sănătății de lungă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare corporală medie.

Acțiunile lui Escov Nicolae, Morari Ion și Sîrghii Serghei de către organul de urmărire penală au fost încadrate juridic conform art.152 alin.(2) lit. e) din Codul penal, vătămarea intenționată medie a integrității corporale sau a sănătății care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările prevăzute de art.151, dar care a fost urmată de dereglarea îndelungată a sănătății, de mai multe persoane.

3. Procurorul a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie recunoscuți culpabili Escov Nicolae, Morari Ion, Sîrghii Serghei de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.152 alin.(2) lit. e) Cod penal, fiindu-le stabilită pedeapsa sub formă de 5 ani închisoare fiecare, iar conform art.90 Cod Penal să fie suspendată condiționat executarea pedepsei pe o perioadă de probațiune de 5 ani.

În motivarea cerințelor sale acuzatorul de stat a invocat că, sentința instanței de fond este ilegală, neîntemeiată și necesită a fi casată, deoarece argumentele instanței sunt neîntemeiate și eronate, în situația în care în cadrul urmăririi penale organul de urmărire penală a luat toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei fiind evidențiate circumstanțele care dovedesc vinovăția inculpaților, totodată fiind acumulate

suficiente probe pertinente și concludente, cu privire la existența infracțiunii, la identificarea făptuitorului, pentru a se constata că este cazul să se transmită cauza penală în judecată în condițiile legii și pentru a se stabili răspunderea acestora.

A enunțat că, în cadrul examinării cauzei în fond, de către instanță a fost numită expertiza judiciară medico-legală în comisie și conform concluziei Raportului de expertiză judiciară medico-legală în comisie repetată nr.161 din 14.11.2017, s-a constatat că „fracturi ale oaselor carpului mâinii drepte nu sunt”.

Totodată, a remarcat că în cadrul examinării cauzei a mai fost dispusă efectuarea expertizei judiciare medico-legală în comisie și conform concluziei Raportului de expertiză judiciară medico-legală în comisie repetată nr.379 din 15.03.2017, s-a constatat: în concluzia radiologică anterioară, specialistul imagist a comis o eroare mecanică de diagnostic, constatând nu fractura osului scaloid, dar al osului trapezoid, care la momentul examinării actuale acest os este intact, ceea ce se confirmă la investigația prin rezonanță magnetică (IRJV1) recent efectuată (23.02.2017). Prin urmare, pe toate radiografiile articulației mâinii drepte a cet. Vartic Valeriu. efectuate la 17.10.2014, 22.10.2014 și 03.12.2014 se constată fractura osului scafoid în evoluție, semnele căreia pe radiografia din 17.10.2014 indică caracterul recent al fracturii, vechimea căreia nu contravine circumstanțelor stabilite în materialele cauzei penale. Conform datelor literaturii medicale, fractura osului scafoid se întâlnește în 50-60% cazuri și se produce prin traumatism indirect în rezultatul căderii pe mână în hiperextensie și mai rar la lovire directă, compresie în această regiune sau răsucirea mâinii.

A reținut că, având în vedere eroarea mecanică comisă în raportul de expertiză medico-legală nr.2874/D din 19.11.2014, fapt menționat în raportul de expertiză judiciară medico-legală în comisie repetată nr.379 din 15.03.2017, în vederea elucidării tuturor circumstanțelor cauzei, prima instanță urma a numi o expertiză judiciară medico-legală în vederea stabilirii gravității leziunilor corporale depistate și anume fractura osului scafoid în evoluție.

De asemenea a menționat că, deși concluziile expuse în Rapoartele de expertiză menționate supra se contrazic, prin încheierea din 26.04.2018 instanța a respins cererea acuzatorului privind dispunerea efectuării unei expertize medico-legale repetate. Potrivit art.148 alin.(2) Cod de procedură penală, în cazul în care concluziile expertilor sunt contradictorii, este obligatorie numirea unei expertize repetate.

Consideră că, instanța depășind în mod vădit prevederile art.art.26 alin.(2) și 317 alin.(2) Cod procedură penală, a preluat poziția apărării și chiar dezvoltă versiunea inculpaților, concluzionând absolut neîntemeiat că nu s-a realizat latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art.152 alin.(2) lit. e) Cod penal și anume - nu au survenit urmările prejudiciabile.

În final, acuzarea a conchis că, respingând cererea de numire a unei expertize medico-legale repetate, instanța nu a asigurat egalitatea în drepturi a părților și nu a creat condiții necesare pentru elucidarea tuturor circumstanțelor cauzei, examinarea sub toate aspectele și obiectivă a cauzei penale, instanța preluând calitatea și rolul expertului într-un proces penal, a decis arbitrar care concluzie este adevărată, neargumentând respingerea concluziei expertului expusă în primul raport. Astfel, opinează că încheierea din 26.04.2018 urmează a fi casată.

În plus, acuzarea de stat a solicitat casarea încheierii din 26.04.2018 și admiterea cererii procurorului de dispunere a unei expertize medico-legale repetate în

vederea excluderii divergențelor, în vederea stabilirii gravității vătămărilor corporale depistate la partea vătămată Vartic Valeriu prin Raportul de expertiză judiciară medico-legală în comisie repetată nr.379 din 15.03.2017.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 mai 2019, a fost respins, ca nefondat, apelul declarat de procuror, cu menținerea fără modificări a sentinței.

4.1. În motivarea soluției sale instanța de apel a indicat că, instanța de fond a analizat obiectiv cumulul de probe prin prisma art.101 Cod procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării, corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, just a concluzionat că inculpații Escov Nicolae, Morari Ion, Sîrghii Serghei urmează a fi achitați deoarece fapta inculpaților nu întrunește elementele infracțiunii. Astfel, corect a adoptat o sentință de achitare în privința inculpaților Escov Nicolae, Morari Ion, Sîrghii Serghei în baza art.152 alin.(2) lit. e) Cod penal.

Reieșind din cumulul de probe cercetate suplimentar în cadrul ședinței instanței de apel, instanța a concluzionat că apelul procurorului este neîntemeiat, fiind bazat pe presupuneri neargumentate și fără a avea vre-un suport juridic probant, motiv din care urmează a fi respins.

Instanța de apel a reținut că, instanța de fond a examinat cauza minuțios, multilateral, sub toate aspectele și în baza tuturor probelor administrate, justificat a conchis că faptele lui Escov Nicolae, Morari Ion și Sîrghii Serghei nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.152 alin.(2) lit. e) Cod Penal.

Pe de altă parte, instanța a indicat că procurorul s-a bazat pe declarațiile părții vătămate, cât și a martorilor - persoane interesate în cauză, care au afirmat în cadrul ședinței de judecată că, inculpații Escov Nicolae, Morari Ion și Sîrghii Serghei i-au aplicat părții vătămate lovituri, cauzându-i părții vătămate leziuni corporale medii. Suplimentar, a reiterat prevederile art.8 alin.3) Cod de procedură penală, concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri.

Totodată, instanța de apel a remarcat că toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea bănitului, învinuitului, inculpatului.

Prin urmare, instanța a evidențiat că acuzatorul de stat nu a prezentat careva probe în cadrul ședinței de judecată, ce ar confirma faptul comiterii de către Escov Nicolae, Morari Ion și Sîrghii Serghei a infracțiunii imputate.

În acest sens, instanța de apel a reținut că, prima instanță corect a concluzionat că, la materialele cauzei lipsesc careva probe care să demonstreze latura obiectivă a infracțiunii incriminate or, prin Raportul de expertiză judiciară medico-legală în comisie repetată nr.161 din 14.11.2017, care conchide despre lipsa fracturii oaselor carpului mâinii drepte, se demonstrează lipsa laturii obiective a infracțiunii, prevăzute de art.152 alin.(2) lit. e) Cod penal, imputată inculpaților, ceea ce conduce la concluzia despre adoptarea unei sentințe de achitare în privința inculpaților. Această concluzie a instanței se întemeiază și din cercetarea altor probe în cadrul cercetării judecătorești, și anume, declarațiile inculpaților, precum și ale martorilor Morari Elena și Escov Ludmila, potrivit cărora partea vătămată Vartic Valeriu se deplasa cu automobilul de model "Audi A 4 ", iar auzind că a fost chemată poliția de patrulare, a dus mașina cu câteva zeci de metri mai într-o parte, și a aruncat ceva peste gard,

posibil careva documente.

Instanța de apel consideră că, probele cercetate în ședința de judecată confirmă faptul, că Vartic Valeiu era în stare de ebrietate, că era la volanul mijlocului de transport, că se deplasa cu viteză pe lângă automobilul familiei Escov și că s-a oprit pentru a le face acestora observație despre parcare neregulamentară, lovindu-și mașina proprie de capacul de la gura de canalizare. Instanța de judecată a mai reținut, că fiind la fața locului, echipajul de la INP n-a constatat că automobilul familiei Escov ar fi fost parcat neregulamentar, lipsesc astfel de date obiective. Din probele cercetate se mai confirmă, că inițiatorul conflictului a fost anume partea vătămată Vartic Valeriu, care s-a oprit, a făcut observație asupra felului parcării automobilului lui Escov, lovindu-l pe acesta la ochiul sting și înjurând cu cuvinte necenzurate.

Conform Raportului de constatare medico-legală nr.3024/D din 19.01.2015 (expert judiciar Marin Buga), s-a constatat: în rezultatul examinării medico-legale pe corpul cet. Escov Nicolae, s-a stabilit: traumă închisă a globului ocular pe stânga, manifestat prin subluxația cristalinului, ruptura și infiltrare hemoragice la nivelul straturilor profunde a retinei oculare, edem al țesuturilor moi cu echimoză și excoriație la nivelul feței, care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur sau la lovire de acesta, posibil în timpul și circumstanțele indicate, condiționează o incapacitate generală de muncă de circa 30% din volumul general și în conformitate cu acest criteriu se califică ca vătămare medie. Pe marginea acestor acțiuni, Vartic Valeriu a fost pus sub învinuire pe art.152 alin.(1) Cod penal, iar ulterior fapta sa a fost reîncadrată în baza art.157 Cod Penal.

Instanța de apel a subliniat că, Vartic Valeriu fiind audiat în calitate de învinuit (pe art.157 Cod Penal) a declarat că „vina în comiterea infracțiunii incriminate o recunoaște pe deplin. În momentul în care a fost strâns de gât și văzând că se înădușea a reacționat din mâni în toate părțile în scopul de a scăpa și a se apăra. De aceea nu exclude că vătămarile cauzate lui Escov Nicolae indicate în învinuire puteau fi cauzate de către el din imprudență în momentul apărării. De cele comise îi pare rău, nu le-a cauzat intenționat dar din imprudență”.

Prin urmare, instanța de apel accentuează că prima instanță corect a conchis, că acțiunile lui Vartic Valeriu din data de 14.10.2014 prin care a cauzat lui N. Escov vătămare medie, el (Vartic Valeriu) fiind în stare de ebrietate, constatându-se prezența a 1,17 mg/l vapori în aerul expirat, și lipsa fracturilor oaselor carpiene pe dreapta, reprezintă acțiuni ale acestuia de a-și motiva comportamentul său și de a se eschiva de la răspunderea penală, pentru care el însuși a fost pus sub învinuire.

Deci, în contextul celor expuse, instanța de apel a relevat faptul că, versiunea înaintată de către inculpații Escov Nicolae, Morari Ion și Sîrghii Serghei că nu au comis infracțiunea imputată, nu a fost răsturnată de probele prezentate de acuzare, iar argumentele acuzatorului prezentate instanței sunt interpretate de către instanță doar ca o presupunere.

În consecință, instanța a conchis că, prima instanță just a respins ca nefondat argumentul procurorului, care a expus opinia că Raportul de expertiză judiciară medico-legală în comisie repetată nr.161 din 14.11.2017 urmează a fi apreciat critic, deoarece a fost emis tocmai peste 3 ani, or, la caz nu contează peste cât timp a fost efectuat raportul, dar relevant este că acest raport a avut ca obiect de cercetare inclusiv radiografia articulației radio-carpene drepte din 17.10.2014, precum și cea din 22.10.2014, care la rândul lor au servit ca bază la emiterea Raportului de

expertiză medico-legală nr.2874/D din 19.11.2014 (expert Buga Marin) și care a stat la baza învinuirii.

La fel, instanța de apel a apreciat ca fiind juste concluziile primei instanțe că, contrar solicitării procurorului de a fi puse la baza sentinței de condamnare, și declarațiile martorilor Carapascal Victoria și Bujac Radu, instanța nu le poate da apreciere acestora, întrucât procurorul nu a asigurat prezența acestor martori pentru audiere în cadrul cercetării judecătorești, pe parcursul celor aproximativ trei ani de examinare. Deci, nefiind audiați nemijlocit în ședință, declarațiile acestor martori nu pot fi puse la baza sentinței.

Instanța de apel a mai reținut că, prin Raportul de expertiză judiciară medico-legală în comisie repetată nr.161 din 14.11.2017, care conchide despre lipsa fracturii oaselor carpului mâinii drepte, se demonstrează lipsa laturii obiective a infracțiunii, prevăzute de art.152 alin.(2) lit. e) Cod penal, imputată inculpaților, ceea ce conduce la concluzia despre adoptarea unei sentințe de achitare justă în privința lui Escov Nicolae, Morari Ion și Sîrghii Serghei.

Instanța de apel a indicat că nu poate fi reținută poziția acuzatorului de stat, precum că, în pofida faptului că concluziile expuse în Rapoartele de expertiză menționate supra se contrazic, prin încheierea din 26.04.2018, instanța a respins cererea acuzatorului prin care a solicitat dispunerea unei expertize medico-legale repetate, deși potrivit art.148 alin.(2) Cod de procedură penală, cazul în care concluziile expertilor sunt contradictorii, este obligatorie numirea unei expertize repetate, cât și cu privire la ilegalitatea încheierii instanței de fond din 26.04.2018. Pe cauza penală au fost efectuate 3 expertize judiciare medico-legale. Potrivit ultimului raport s-a constatat, că fracturi ale oaselor carpului mâinii drepte nu sunt (inclusiv osul scafoid), astfel fiind dispus pe caz efectuarea a două expertize judiciare medico-legale în comisie repetată, și anume de către instanța de judecată, fiind ambele întemeiate pe art.148 alin.(2) Cod de procedură penală, iar procurorul solicită o a treia astfel de expertiză - în comisie și repetată. Mai mult, nu s-au constatat careva contradicții concrete, strecurate în Raportul de expertiză judiciară medico-legală în comisie repetată nr.161 din 14 noiembrie 2017. Nici procurorul în cadrul cercetării judecătorești nu a indicat la careva contradicții din acest raport de expertiză, sau careva neclarități. Or, a treia expertiză pe caz a fost dispusă în mod repetat inclusiv pentru a exclude contradicțiile pe expertizele anterioare.

În contextul celor expuse, instanța de apel a relevat faptul că, versiunea acuzării precum că, anume inculpații Escov Nicolae, Morari Ion și Sîrghii Serghei, au provocat vătămări corporale medii părții vătămate Vartic Valeriu, este interpretat ca o presupunere.

Acuzatorul în acest sens nu a întreprins măsuri, nu a prezentat probe nici suplimentar celor existente, astfel încât s-au omis orice posibilități legale de a mai dovedi cumva vinovăția inculpaților de comiterea infracțiunii prevăzute de art.152 alin.(2) lit. e) Cod penal.

Reieșind din cele expuse, Colegiul concluzionează că Escov Nicolae, Morari Ion și Sîrghii Serghei corect au fost achitați de comiterea infracțiunii prevăzute de art.152 alin.(2) lit. e) Cod penal, conform art.390 alin.(1), pct.3 Cod penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

5. Procurorul în temeiul prevederilor art.427 alin.(1) pct.6) Code de procedură penală, a contestat cu recurs decizia, solicitând casarea acesteia cu remiterea cauzei la

rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea cerințelor a invocat că, la caz, instanța de apel, a acționat cu derogare de la prevederile procesual penale precum și nu s-a condus de recomandările Plenului Curții Supreme de Justiție expuse în Hotărârea nr.22 din 12.12.2005, privind practica judecării cauzelor penale în ordine de apel, conform căreia este inadmisibilă promovarea unei reeditări a judecării care a avut loc în prima instanță, or la o nouă rejudecare instanța de apel, are ca obiect de reexaminare acele dispoziții din hotărâre, care au fost greșit sau nelegal soluționate.

Acuzarea consideră, că decizia instanței de apel prin care a fost menținută sentința de achitare, este neîntemeiată și pasibilă casării, deoarece, instanța de apel nu a depus efortul necesar pentru a nu lăsa nici un aspect al complexului faptic nestabilit, astfel încât a mers pe ideea preconcepută a instanței de fond, privind nevinovăția inculpaților.

În contextul infracțiunii examinate, a evidențiat că acțiunile inculpaților au fost materializate prin răsucirea mâinii, acțiuni care au fost precedate de sufocarea pătimitului care fiind apucat de gât, a fost doborât la pământ, astfel încât inculpații Escov Nicolae, Morari Ion și Sîrghii Serghei, aplicându-i multiple lovituri i-au cauzat pătimitului Vartic Valeriu conform raportului de expertiză medico-legală nr.2874/D din 19.11.2014: entorsă a articulației radio-carpiană mâna dreaptă, soldată cu fractura osului trapezoid cu deplasarea fragmentelor; echimoze și excoriații la nivelul gâtului, excoriații la nivelul cotului drept și în regiunea lombară.

Acuzarea a notat că, discrepanța între cele reținute de instanțele de judecată și conținutul real al probelor prin ignorarea unor aspecte importante, au avut drept consecință enunțarea unei soluții pripite, or cum se explică faptul că fiecare din criticile invocate de către instanța de apel referitor la probele aduse în sprijinul învinuirii imputate inculpaților sunt expuse deficitar și selectiv preluate din soluția adoptată de către instanța de fond.

Totodată, opinează că este regretabil faptul că ambele instanțe de judecată la adoptarea soluției de achitare a inculpaților au pus pe seama medicilor legiști sarcina rezolvării esenței procesului penal. Din perspectiva dreptului, aceștia sunt experți care au menirea de a furniza informații și elemente tehnice de strictă specialitate, iar concluziile acestora în coroborare cu întregul material probator, urmau să ajute instanțelor de judecată, la o corectă calificare juridică a faptelor incriminate.

Prin urmare, acuzarea a reiterat că, anume prin acțiunile intenționate ale inculpaților, părții vătămate Vartic Valeriu, i-au fost cauzate leziuni corporale medii. Afirmația instanței precum că, la cazul din speță nu s-a adeverit faptul că partea vătămată ar fi solicitat îngrijiri medicale, sau acesta în genere ar fi urmat un careva tratament, nu suferă nici o critică, or însuși pătimitul a indicat la faptul că în aceeași seară i-a fost pus ghips cu care a stat timp de aproximativ 3 luni, iar toate investigațiile le-a efectuat la spitalul MAI.

A explicat că, deși, instanța de apel pune la îndoială nu numai prezența vătămarilor corporale constatate la Vartic Valeriu în cadrul expertizei medico-legală nr.2874/D din 19.11.2014, dar și însuși concluziile formulate de către expertul judiciar Buga Marin în acest act, totuși acuzarea consideră că conform normelor procesual penale, anume această expertiză inițială are preponderență, devreme ce a fost efectuată nu numai cu examinarea pe viu a pătimitului, dar și punându-se la bază concluziile medicului radiolog, care a stabilit la pătimitul Vartic Valeriu, entorsa a

articulației radio-carpiană, mâna dreaptă soldată cu fractura osului trapezoid.

Totodată, în opinia acuzării Raportul de expertiză judiciară medico-legală în comisie repetată nr. 161 din 14.11.2017, la care indică ambele instanțe de judecată, urmează a fi apreciat critic, deoarece acest raport a fost emis tocmai peste 3 ani, fapt ce pune la îndoială aspectul exactității, obiectivității și plenitudinii cercetărilor, de vreme ce prin constatările expertizelor anterioare s-a reținut o altă situație de fapt.

A notat că, în pofida complexității cauzei, instanța de apel, urma să evalueze credibilitatea declarațiilor părții vătămate, apreciindu-le direct în coroborare cu declarațiile martorilor acuzării expuse supra. Cele reținute de către instanța de fond, precum că aceste declarații sunt nesincere și au fost prezentate cu scopul de a-1 proteja pe Vartic Valeriu de o eventuală răspundere pentru conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate, nu suportă nici o critică.

În opinia acuzării, în cazul în care colaboratorii de poliție ieșiți la fața locului, pe lângă faptul maltratării lui Vartic Valeriu, constatau și faptul că înseși pătimitul conducea mijlocul de transport în stare de ebrietate alcoolică, evident că aceste împrejurări au putut constitui obiectul unei autosesizări întocmite de către reprezentanții organelor de drept. Anume autoritățile trebuie să depună un efort pentru a stabili ce s-a întâmplat în fapt și nu după cum a reținut instanța de apel bazându-se pe concluzii pripite pentru a justifica acțiunile inculpaților.

Acuzarea consideră că, instanța de apel, la adoptarea deciziei, a repetat eroarea de drept admisă de către instanța de fond și nu a dat apreciere justă suportului probatoriu prezentat de către acuzare, astfel încât concluzia instanței de apel este inacceptabilă, deoarece probele acuzării au fost supuse unei minuțioase cercetări în ambele instanțe, făcându-se referire la declarațiile detaliate ale participanților la proces, iar în astfel de condiții, instanța de apel, îi rămânea doar să aprecieze aceste probe, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

6. Asupra recursului declarat au prezentat referință inculpații Escov Nicolae, Sîrghii Serghei și Morari Ion care s-au expus pentru inadmisibilitatea acestuia ca fiind vădit neîntemeiat, deoarece la judecarea apelului, instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptând o soluție corectă privind menținerea soluției instanței de fond, care este argumentată și corespunzătoare circumstanțelor de fapt și de drept stabilite în speta dată.

De asemenea, au reiterat că, așa cum rezultă din textul deciziei atacate, instanța de apel și-a motivat decizia. Instanța de judecată just a respins ca nefondat argumentul procurorului, care a expus opinia ca Raportul de expertiza judiciară medico-legală în comisie repetată nr. 161 din 14.11.2037 urmează a fi apreciat critic, deoarece a fost emis tocmai peste 3 ani, or, la caz nu contează peste cât timp a fost efectuat raportul, dar relevant este că acest raport a avut ca obiect de cercetare inclusiv- radiografia articulației radio-carpene drepte din 17.10.2014, precum și cea din 22.10.2014 din care la rândul lor au servit ca baza la emiterea Raportului de expertiza medico-legală nr.2874/D din 19.11.2014 (expert Buga Marin) și care a stat la baza învinuirii. Prin Raportul de expertiza judiciara medico-legală în comisie repetată nr.161 din 14.11.2017, care conchide despre lipsa fracturii oaselor carpului mâinii drepte, se demonstrează lipsa laturii obiective a infracțiunii, prevăzute de art.152 alin.(2) lit. e) Cod penal, ceea ce conduce la concluzia despre adoptarea unei sentințe de achitare în privința lui inculpaților.

Subsecvent, au notat că pe cauza penală au fost efectuate 3 expertize judiciare medico-legale: 1) Raport de expertiză medico-legală nr.2874/D din 19.11.2014; 2) Raport de expertiză judiciară medico-legală în comisie-repetată nr.379 din 15.03.2017 (experți Capcelea Victor, Serbulenco Andrei și Corbu Chiril) și 3) Raport de expertiza judiciară medico-legală în comisie repetată nr.161 din 14 noiembrie 2017 (experți Tighincanu Sergiu, Lungu Eduard și Șarpe Vasile), conform cărui s-a constatat că fracturi ale oaselor carpului mâinii drepte nu sunt, astfel fiind dispus pe caz efectuarea a doua expertize judiciare medico-legale în comisie repetată, și anume de către instanța de judecată, fiind ambele întemeiate pe art.148 alin.(2) Cod de procedură penală, iar procurorul solicită o a treia expertiză în comisie și repetată.

Mai mult, au remarcat că nu s-au constatat careva contradicții concrete, strecurate în Raportul de expertiză judiciară medico-legală în comisie repetată nr.161 din 14 noiembrie 2017. Nici procurorul în cadrul cercetării judecătorești nu a indicat la careva contradicții din acest raport de expertiză, sau careva neclarități. Or, a treia expertiză pe caz a fost dispusă în mod repetat inclusiv pentru a exclude contradicțiile pe expertizele anterioare.

În final, au conchis că acuzatorul în acest sens nu a întreprins măsuri și nu a prezentat probe suplimentar celor existente, astfel încât s-au omis orice posibilități legale de a mai dovedi cumva vinovăția lui Escov Nicolae, Morari Ion și Sîrghii Serghei de comiterea infracțiunii prevăzute de art.152 alin.(2) lit. e) Cod penal.

7. Judecând recursul declarat în baza materialelor dosarului și în raport cu motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Conform art.435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În corespundere cu art.384 alin.(3) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată.

Conform art.385 alin.(1) pct.3) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează chestiunile dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea.

Potrivit art.414 alin.(1) Cod de procedură penală și a jurisprudenței naționale, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

În corespundere cu art.101 alin.(1) și (4) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit art.417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Colegiul penal lărgit reține că acuzarea invocă temeiul pentru recurs prevăzut la pct.6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, care statuează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de

instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Așadar, în urma lecturării textului deciziei, Colegiul penal lărgit reține că instanța de apel nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate și în acest context ține să menționeze următoarele.

Verificând criticele expuse de titularul cererii de recurs, în raport cu lucrările cauzei, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel, judecând apelul nu a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptând o soluție pripită. În cele din urmă, de către instanța de apel au fost formulate unele concluzii nefondate, iar prin aceasta, inter alia, fiind încălcată obligația instanței de motivare a hotărârii judecătorești, care face parte din setul garanțiilor subsecvente procesului echitabil, fapt prin care s-a admis eroarea de drept prescrisă de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală.

Pentru a statua asupra acestei concluzii, Colegiul penal lărgit evidențiază într-un prim aspect faptul că, principala problemă adusă în discuție pe orice cauză penală se referă la vinovăția sau nevinovăția persoanei deferite judecății, în raport cu faptele infracționale imputate acesteia prin rechizitoriu. Prin urmare, atunci când unei persoane i se impută săvârșirea unei fapte penale și i se aduce o acuzație în acest sens, aceasta trebuie să fie bazată pe probe pertinente, veridice și concludente, care ar dovedi, dincolo de orice îndoială rezonabilă, că fapta există, constituie infracțiune și a fost comisă anume de inculpat. Pentru a conchide asupra celor expuse, probatoriul administrat în cauză urmează a fi apreciat după intima convingere a judecătorului, care trebuie să se bazeze pe prevederile legii procesual-penală și pe analiza coroborată a tuturor probelor sub toate aspectele, complet și obiectiv.

Efectuând o analiză textuală a părții descriptive a deciziei instanței de apel se deduce, că aceasta nu cuprinde relevarea considerentelor ce ar fi clare și întemeiate legal asupra concluziilor formate în rezultatul verificării sentinței contestate de apelant, în raport cu motivele invocate și circumstanțele reale ale acestei cauze.

Este necesar ca în mod judicios, cu o argumentare temeinică și suficientă, să fie rezolvate problemele de drept apărute în cadrul judecării, cu excluderea contradicțiilor și incertitudinilor existente, având în vedere că, lipsa unei motivări corespunzătoare dintr-o hotărâre judecătorească afectează grav echitatea acestei proceduri.

În contextul celor expuse, Colegiul penal lărgit relevă că, instanța de apel atunci când constată lipsa în acțiunile inculpaților a elementelor constitutive ale infracțiunii imputate prin rechizitoriu, urmează să-și argumenteze soluția prin prisma tuturor probelor acumulate în dosar, care trebuie apreciate multilateral și obiectiv. În acest sens, se are în vedere faptul că, așa cum s-a punctat deja mai sus, instanța de apel la judecarea cauzei trebuia să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate inculpații, să verifice și să aprecieze conform prevederilor art.101 Cod de procedură penală, fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor și să constate dacă acțiunile comise de inculpați întrunesc sau nu elementele infracțiunii prevăzute de art.152 alin.(2) lit. e) Cod penal.

Subsecvent, Colegiul penal lărgit atrage atenția asupra faptului că instanța de apel, în partea descriptivă enumeră cumulul de probe din dosar, însă omite să indice

care din ele demonstrează nevinovăția inculpaților Escov Nicolae, Morari Ion și Sîrghii Serghei și care urmează a fi admise, în conformitate cu prevederile Codului de procedură penală.

Așadar, Colegiul penal lărgit constată că, instanța de apel nu a luat în considerație declarațiile martorilor cât și probele materiale prezentate de către partea acuzării, apreciind prioritar declarațiile părților apărării.

Colegiul penal lărgit atrage atenția asupra faptului că, instanța de apel contrar celor menționate mai sus, în motivarea deciziei pronunțate subliniază că vinovăția inculpatei nu a fost demonstrată din cumul de probe administrat în respectiva cauză penală, fără a da apreciere probelor din punct de vedere al coroborării acestora.

În acest context, Colegiul penal lărgit menționând prevederile art.100 alin.(4) și art.101 alin.(1)-(4) Cod de procedură penală și invocând doctrina juridică națională, remarcă faptul că, verificarea probelor este o activitate a instanței privind constatarea veridicității probei sub aspectul corespunderii datelor de fapt pe care le conține proba cu realitatea obiectivă. Verificarea constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, verificarea sursei de proveniență a probelor. Verificarea probelor poate avea loc doar prin aplicarea procedurilor probatorii prevăzute de Codul de procedură penală și se efectuează la toate fazele procesului penal. Sunt supuse verificării atât datele de fapt, cât și mijloace de probă din care au fost obținute.

Probele se verifică atât prin efectuarea acțiunilor procesuale prevăzute de prezentul cod, cât și printr-o analiză logică a conținutului probei, a coroborării lor. Aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, deoarece întregul volum de muncă depus de către organul de urmărire, instanțele judecătorești, cât și de părțile în proces, se concretizează pe soluția de va fi dată în urma acestei activități. Aprecierea probelor după intima convingere trebuie să se bazeze pe prevederile legale. Intima convingere se întemeiază pe examinarea tuturor probelor în ansamblu, sub toate aspectele complet și obiectiv.

Astfel, Colegiul penal lărgit conchide că, instanța de apel ignorând cumulul de probe administrat la dosar, a admis și a apreciat prioritar numai declarațiile selective a martorilor apărării, care și au fost puse la baza hotărârii de achitare, fără a se expune asupra tuturor probelor prezentate de părți și fără o analiză în cumul, neelucidând faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date.

În opinia instanței de recurs, instanța de apel nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, fiind prezentă discrepanța între cele reținute de instanța de apel și conținutul real al probelor, ignorarea unor aspecte evidente, ce au avut drept consecință pronunțarea unei concluzii premature și nemotivate. Instanța de apel nu a depus efortul necesar la studierea concluziilor expertizelor medico-legale în coraport cu circumstanțele factice prezente la caz, astfel încât a creat o stare de incertitudine. Or, totuși leziuni au fost provocate, iar inculpații nu neagă că au avut loc altercații.

Din considerentele expuse, Colegiul penal statuează, că decizia instanței de apel în cauza dată, este afectată de insuficiență și contradicții în partea motivării soluției adoptate, contrară prevederilor art.6 al Convenției europene a drepturilor omului, or, jurisprudența CEDO indică faptul că, „...rolul unei decizii motivate este să demonstreze părților ca ele au fost auzite. Mai mult, o decizie motivată oferă părții posibilitatea de a o contesta, precum și posibilitatea ca decizia să fie revizuită de către o instanță de recurs. Doar prin adoptarea unei decizii motivate poate avea loc un control public al administrării justiției. Dreptul de a fi auzit, prin urmare, include nu

doar posibilitatea de a prezenta argumente instanței, dar de asemenea obligația corespunzătoare a instanței de a arăta, în motivarea sa, motivele pentru care anumite argumente au fost acceptate sau respinse” (vezi cauza Fomin vs Moldovei din 11 octombrie 2011, nr. 36755/06).

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit reține că, temeiul de recurs prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, și-a găsit confirmarea în cauză. Colegiul penal lărgit conchide că, nemotivarea clară și conchisă a soluției pronunțate de către instanța de apel reprezintă prin sine, neexaminarea fondului apelului de către instanța de apel, ce se consideră eroare de drept și este temei pentru recurs.

Colegiul penal lărgit indică că, eroarea comisă de către instanța de apel nu poate fi corectată în ordinea procedurii de recurs, deoarece instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca și a se pronunța asupra legalității hotărârii, substituind instanța care a judecat cu încălcarea prevederilor legale.

În asemenea condiții, instanța de recurs conchide de a admite recursul ordinar declarat la caz, iar decizia instanței de apel urmează a fi casată total cu remiterea cauzei în instanța de apel la rejudecare, în alt complet de judecători.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art.436 Cod de procedură penală, să-și argumenteze clar concluziile în decizia adoptată și respectiv, în caz de adoptare a unei concluzii de vinovăție sau nevinovăție a inculpaților, să emită o soluție clară, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, precum și de practica relevantă a CtEDO, și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art.417 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Devder Djulieta, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 mai 2019, în cauza penală în privința lui *Escov Nicolae Xxx, Morari Ion Xxx, Sîrghii Serghei Xxx* și dispune rejudecarea cauzei, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată la 30 iulie 2020.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Xxx

Toma Nadejda

Cobzac Elena

Boico Victor

Președinte
Judecători

/semnătura/
/semnătura/
/semnătura/
/semnătura/
/semnătura/

Vladimir Timofti
Xxx Țurcan
Nadejda Toma
Elena Cobzac
Victor Boico

**Copia corespunde originalului,
Judecător**

Xxx Țurcan